

Verksamhetsberättelse för år 2016

Allmänt

Föreningens syfte är att främja finlandssvenska kultur-, opinions- och vetenskapstidskrifters synlighet och agera som ett samarbetsforum mellan finlandssvenska kultur-, opinions- och vetenskapstidskrifter för att bevaka deras intressen, stärka deras ställning och främja deras kvalitet.

Styrelsen har under år 2016 hållit tre möten och behandlat 45 ärenden. Därutöver har styrelsen tagit fyra beslut via beslutsprotokoll. Årsmötet hölls den 24.5.2016 i Åbo.

Styrelse 1.1–24.5.2016:

Birgitta Snickars von Wright, ordförande	Horisont
Susan Sandberg-Ek, vice ordförande	Eos
Åsa-Maria Berg Levinsson	Presens
Ulla Holmberg	Fredsposten

Styrelse 24.5–31.12.2016:

Nina Nyman, ordförande	Astra
Hilda Forss, vice ordförande	Ad Lucem
Ulla Holmberg	Fredsposten
Rita Nordström-Lytz	Horisont

Christian Lång fungerade som verksamhetsledare, sekreterare och kassör utanför styrelsen. Henrik Damström var föreningens verksamhetsgranskare och Sirpa Aitosalo hans suppleant.

Kulturverksamhet

Det femte finlandssvenska kulturtidskriftspriset på 3 000 euro tilldelades lördagen den 23.1.2016 under Mediespråk i Vasa barntidningen Eos, som utges av Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik r.f. Pristävlingen ordnades av Tidskriftscentralen och vinnaren utsågs i år av journalisten Kerstin Kronvall. Akademiska Bokhandeln stod för en tredjedel av prissumman. Kronvalls motivering till priset lyder:

"Tidskriften Eos vänder sig till barn och unga i Svenskfinland med ett allvarligt budskap utan irriterande pekpinna. Tidskriften förespråkar sunda vanor utan att moralisera. Särskilt uppskattar jag att Eos belyser livet ur så många synvinklar och bjuder på fräscha intervjuer med unga i olika situationer. Tidskriftens frågespalt är öppen för de ungas känsliga frågor och ger svar som är lätta att förstå. Den erbjuder något för alla, från enkla gåtor och pysseltips för de allra minsta till gedigna artiklar för de som redan är duktiga på att läsa. Eos är en förenande länk för alla skolelever i Svenskfinland, både geografiskt och över tid. I min barndom var tidskriften rätt blek i jämförelse med hur den ser ut i dag. Jag kan bara gratulera dagens unga människor till det."

I och med priset blev Eos Tidskriftscentralens nominering till den nordiska kulturtidskriftstävlingen. Prisutdelningen ägde rum i Göteborg den 23.9.2016. Det var åttonde året som priset delades ut och denna gång vann den norska tidskriften Fanfare. Utöver vinnaren och Eos, var också Astra (FI/Kultti), Architectura (DK) och Divan (SE) nominerade. Årets jury bestod av riksdagsman och f.d. kulturminister Stefan Wallin (Finland), författaren och kulturskribenten Torbjörn Elensky (Sverige), lektor emeritus Tania Örum (Danmark) och litteraturkritikern Margunn Vikingstad (Norge). Den nordiska tävlingen ordnades av Nordisk kulturtidskriftsförening (NKTF) och koordinerades i år av Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter (FSK).

En redaktörsträff ordnades torsdagen den 27 oktober på hotell Holiday Inn i Böle i Helsingfors för att diskutera digitala frågor och lösningar för tidskrifter. Ben Fernström och Thomas Rosenberg deltog med presentation av den digitala tidskriftstjänsten Skriftly och Julius Uusikylä med presentation av Tinypass. Tinypass är en plugin i WordPress som möjliggör försäljning av tillgång till digitalt innehåll. Tyvärr lyckades vi inte få med en forskare som kunde ha berättat om forskningsresultat kring hur folk i olika åldrar läser eller vill läsa dagstidningar och tidskrifter. Under diskussionsdelen kunde de närvarande tidskrifterna lyfta upp sina funderingar kring olika digitala frågor. Tidskrifternas representanter var överens om att tidskriften är ett forum för tryckt material och att olika digitala lösningar är marknadsföringsverktyg för att få läsare till pappersversionen.

Fredagen den 28 oktober ordnade vi paneldebatten "Kritikerns död?" i samarbete med Ny Tid på Tottiscenen på Helsingfors bokmessa. I debatten deltog frilanskritikern Ylva Perera, kulturchefen Fredrik Sonck och universitetsläraren i litteraturvetenskap Mia Österlund under ledning av publicistförbundets ordförande Lasse Garoff. Debatten var mycket lyckad och aktuell. Den lockade en mycket stor publik och Tottiscenen var alltför liten.

Synlighet och marknadsföring

Synlighet och marknadsföring är en viktig del av föreningens verksamhet. Syftet med Tidskriftscentralens deltagande i bokmässor och andra evenemang är synlighet, spridning och samarbete. Föreningens primära uppgift är att visa upp och marknadsföra medlemstidskrifterna. Bokmässor och litterära festivaler erbjuder också utmärkta och unika möjligheter till reportage, författarintervjuer och recensioner för våra medlemstidskrifter.

Tidskriftscentralen deltog i Mediespråk i Vasa den 22-23.1.2016. Åtta av våra medlemstidskrifter deltog med provnummer i seminariets goodiebag, som delades ut till omkring 240 deltagare. En programpunkt under seminariet var en presentation av Tidskriftscentralen och utdelning av pris till årets kulturtidskrift.

Tidskriftscentralen deltog i Mariehamns litteraturdagar 10-14.3.2016 med ett tidskriftsbord den 11-12 mars. En presentation av Tidskriftscentralen och våra medlemstidskrifter visades i Power-Point på en skärm vid bordet. Vi delade också ut Bokkatalogen vid vårt bord.

På Göteborgs bokmessa 22-25.9.2016 hade Tidskriftscentralen en gemensam monter med Nätverkstan Kultur i Väst AB från Sverige och Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter (FSK).

Tidskriftscentralen deltog med en egen monter på 12 m² i Helsingfors bokmessa 27-30.10.2016. Alla 12 medlemstidskrifter deltog. Vi samarbetade med Nätverkstan Kultur i Väst AB och hade med ett urval svenska kulturtidskrifter. Vi samarbetade även med Förlagsaktiebolaget Scriptum och

hade med några av deras böcker i gengäld för att vi fick låna deras kortbetalningsapparat. En av Tidskriftscentralens medlemmar är dessutom delägare i Scriptum. Vi lottade ut några prenumerationer bland besökarna i monter. Språkbruk var tydlig favorit i lotteriet. Vi ordnade en egen programpunkt och dessutom ordnade flera av våra medlemstidskrifter egna programinslag.

Tidskriftscentralen deltog tillsammans med Nätverkstan Kultur i Väst AB i Köpenhamns bokmessa BogForum 11–13.11.2016. Vi sålde lösnummer och prenumerationer samt delade ut gratis provnummer.

Tidskriftscentralen stod för medlemstidskrifternas annonseringskostnader för Bokkatalogen 2016.

Vi understödde medlemstidskrifternas egen marknadsföring med 400 euro i marknadsföringsstöd per medlemstidskrift.

Tidskriftscentralen ordnade ett pop-up-evenemang i Närpes församlings klubblokal Arken under Tomatkarnevalen i Närpes den 1–2 juli för att marknadsföra medlemstidskrifterna. En PowerPoint-presentation av Tidskriftscentralen och alla medlemstidskrifter visades nonstop på en skärm. Under evenemanget delade vi ut gratis provnummer eller hade med blädderexemplar av alla tidskrifter. Astra och Filmjournalen fanns endast till försäljning. En flyer med prenumerationspriser och –erbjudanden delades ut till alla besökare. Vi fick vara hyresfritt i Arken, men i gengäld donerade vi intäkterna från kaffeserveringen till församlingens diakoni. Vi planerade också att ordna pop-ups i flera bibliotek på hösten, men de blev inte av. Projektet fortsätter under år 2017.

Tidskriftscentralen hade under några år ett sommarcaféprojekt. Vi valde ut ett 20-tal sommarcaféer med kulturell touch och skickade kulturtidskrifter gratis till dem under sommarmånaderna för att få synlighet och spridning. Efter en paus med detta projekt, planerade föreningen att starta ett liknande caféprojekt som skulle pågå året om. Caféprojektet kunde inte inledas under året, men planeringen fortsätter under år 2017.

Utöver ovanstående projekt har tidskrifterna skickat friexemplar till bland annat Luckorna och G18. På Kabelfabriken i Helsingfors upprätthöll vi tillsammans med finska Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry ett tidskriftsgalleri. I Vasa hade vi ett eget tidskriftsgalleri i Hantverkarbyn vid Wolffskavägen 36 där Tidskriftscentralen också har arbetsrum och lager.

Fortbildning

Föreningen satsade på fortbildning genom att stöda medlemstidskrifternas deltagande i olika seminarier, program, kurser och annan fortbildning. Stödet kunde även användas för deltagande i bokmässor ifall syftet var att ta del av seminarier och program.

Under år 2016 gav styrelsen fortbildningsstöd för deltagande i Mediespråk i januari och Göteborgs bokmessa i september. T.f. redaktör Nina Söderlund från Tidskriften Skärgård deltog i Mediespråk för att fortbilda sig angående förändringar i språket och sociala mediers betydelse. Astras chefredaktör Nina Nyman och administrativt ansvariga Ida Söderlund deltog i Göteborgs bokmessa för att samla inspiration inför en jubileumsbok och fortbilda sig angående de nyaste feministiska böckerna på svenska just nu och angående de trender som gäller för vilka feministiska frågor som får utrymme. Anders E Larsson, chefredaktör för Presens, deltog i Göteborgs bokmessa för att uppdatera sig om aktuell tidskrifts- och förlagsverksamhet samt samla in idéer och uppslag för

kommande nummer av Presens. Enligt Larsson var den största nyttan med utbildningen att få möjligheten att samtala och fysiskt träffa personer bakom tidskriftstitlar, förlagsnamn och branschorganisationer. Hans erfarenhet är att det – trots den digitala kommunikationens alla kanaler och plattformar – aldrig går att överskatta nyttan av det personliga mötet med människor. Horisonts nya redaktör i Sverige Anna Remmets Askman deltog i sin tur i Göteborgs bokmessa för att fortbilda sig inom svenskspråkig litteratur från Finland och om svenska språkets plats i Finland. Hon deltog i flera intressanta seminarier, fick nya kunskaper och ny inspiration. Alla nämnde att utan stöd från Tidskriftscentralen kunde de inte ha deltagit i denna typ av utbildning.

Intressebevakning

Föreningen samarbetade med Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry, Nordisk kulturtidskriftsförening (NKTF) och Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter (FSK) för att stärka tidskrifternas ställning.

Under början av året slutförde Tidskriftscentralen förhandlingar med Bonnier Books Kauppa Suomi Oy, som köpte Akademiska Bokhandeln i Helsingfors av Stockmann Abp under år 2015, om att återuppta försäljningen av kulturtidskrifter. Vi kom överens om nya villkor och avtal samt hjälpte medlemstidskrifterna att skaffa streckkoder för sina tidskrifter. Streckkoderna behövdes för att underlätta försäljningen och redovisningen.

Tidskriftscentralen utredde på hösten möjligheten att bli medlem i Opinionsnämnden för massmedier (ONM) för att öka medlemstidskrifternas trovärdighet och stärka deras redaktörers journalistiska ställning. Eventuellt beslut om medlemskap tas under nästa år.

Medlemmar

Vid årets slut hade Tidskriftscentralen rf tolv medlemmar (tio föreningar, ett universitet och ett aktiebolag) och tolv medlemstidskrifter. Medlemstidskrifter vid årets slut var: Ad Lucem, Astra, Eos, Filmjournalen, Finsk Tidskrift, Fredsposten, Horisont, Ikaros, Nya Argus, Presens, Språkbruk och Tidskriften Skärgård.

Övrigt

Tidskriftscentralen rf är medlem i Nordisk kulturtidskriftsförening (NKTF) och representerades där av verksamhetsledare Christian Lång.

Tidskriftscentralen var samarbetspartner i den sjätte Hans Ruin-essätvälingen som ordnades av Svenska kulturfonden och tidskrifterna Ad Lucem, Astra, Finsk Tidskrift, Horisont, Ikaros, Ny Tid, Nya Argus och Presens. Lasse Garoff från Ny Tid var tidskrifternas representant i juryn. Övriga jurymedlemmar var ordförande Ralf Andtbacka, Ann-Luise Bertell och Jenny Jarlsdotter Wikström. Prisutdelningen ordnades den 17.6.2016 på kulturfondens kansli i Helsingfors. Första pris på 4 000 euro gick till Petter Lindblad Ehnborg i Stockholm, andra pris på 3 000 euro till Jenny Ingridsson i Sundsvall och tredje pris på 2 000 euro till Maria Danielsson i Stockholm.

31.10.2016 delade överdirektör Riitta Kaivosoja vid undervisnings- och kulturministeriet ut kvalitetspris för kulturtidskrifter. Priserna på 7 000 euro gick till tidskrifterna Astra och Tuli & Savu. Prismotiveringen för Astra lyder så här:

"Samhälle, kultur, feminism. Så profilerar tidskriften Astra sig själv.

Det feministiska perspektivet är också det som står i fokus, men genom de temaval och de satsningar tidskriften under åren gjort så har man lyckats visa på att det handlar om ett bredare perspektiv än kvinnors rättigheter, om ett perspektiv som lyckas engagera läsaren oberoende av kön.

Tidskriften räds inte för att med ett modigt grepp initiera diskussioner som handlar om rasism och orättvisor eller för att ifrågasätta könsroller och sexism.

Astra kombinerar dessutom sin skarpa analys och en intelligent diskussion med ett modernt och fräscht tidskriftsformat.

Astra grundades 1919. Tidskriften är ett gott exempel på hur en publikation kan leva med och anpassa sig till sin tid, samt på hur man kan vara lyhörd mot den omgivande världen. Astra är samtidigt ett starkt exempel på en alternativ röst som vågar ifrågasätta också dem som med våldshot försöker tysta kvinnorösten i dagens samhällsdebatt."

På initiativ av Astra inledde Tidskriftscentralen en utredning över tidskrifternas registerprogram. Utredningen ska ge svar på hur många som har problem med sina nuvarande register och ifall det behövs en insats från Tidskriftscentralen för att förbättra situationen. Utredningen fortsätter under år 2017.

Fredsposten fyllde 90 år i slutet av året och publicerade ett jubileumsnummer i december.